

OLGU JSEM VNÍMALA ZVNITŘKU

Herečka Pavlína Štorková je drobná vzrůstem, ale obrovská energií. Umí ovládnout jakoukoli scénu. To dokázala jak v Klicperově divadle v Hradci Králové, tak v pražském Národním divadle. Kromě velkých scén ji v průběhu let mohli diváci vidět i na scénách komorních, či chcete-li alternativních. Má na kontě už na 60 inscenací a jako zakládající členka divadla Letí si s tímto souborem zahrála 20 rolí v inscenacích i scénických čteních. Opakovaně byla nominována na Cenu Thalie, nejnověji právě za Olgu ve stejnojmenné inscenaci. Právě tuto inscenaci jsme měli možnost vidět včera i na Hronově.

Paní Olga Havlová, která se stala inspirací pro hru Anny Saavedry, je další z vašich parádních rolí. Jak Olgu vidíte vy?

Já ji beru jako rovnou, přímou ženu, která má velmi silné sociální citění a smysl pro pravdu.

Znám vás jako představitelku hodně výrazných expresivních rolí, zatímco charakter Olgy diktuje spíše „nehrát“.

Byla pro vás ta role v tomto smyslu obtížná?

Ne, nevnímala jsem to tak.

Když jste se poprvé setkala s textem hry, měla jste pocit, že si musíte nastudovat Olžiny autentické pohyby? Nebo jste ji vnímala intuitivně?

Spíš jsem ji vnímala zvnitřku. Nestudovali jsme gesta nebo postoje. Zjistili jsme akorát, že měla zraněnou ruku a velmi dobře dokázala ten handicap skrývat. Skoro nikdo o tom nevěděl, já jsem na to přišla až v době, kdy jsme začali zkoušet. Pouštěli jsme si různé dokumenty a mně se pak hodně líbilo číst v knihách, kde se psalo o Václavu Havlovi. Když tam bylo v dialogu něco, co pronesla Olga, vždycky mě to zajímalo. Ale když jsem Olgu jako postavu připravovala, tak jsem si nic zvláštního nevymýšlela. Vycházela jsem z textu, ze situací a potom z těch indicií, které jsme měli z života manželů Václava a Olgy Havlových.

A byli jste se podívat na Hrádečku?

Nebyli. Prý je to někde tady blízko...

Vy ovšem máte Hrádeček instalovaný ve Vile. Byla jsem hodně překvapená, že se to prostředí, které se ve Vile vytvořilo, podařilo přenést i někam jinam. Je pro vás výrazný rozdíl hrát přímo ve Vile a ve skládacích kulisách?

Ve Vile je to určitě jedinečné. Protože tam pracujeme s prostorem, z kterého scénografie vycházela, nejen s tím domem, ale i s jeho okolím. A někdy nám hraje i počasí. Nedávno se stalo, že se strhla bouřka. Bylo to bezvadné a hrálo se nám krásně. Takové věci se můžou stát jen v tom konkrétním autentickém prostředí Vily, kde byla hra původně nastudována. Je to její domácí prostředí. Nicméně Pavla Kamanová, která dělala scénografii, je neskutečně šikovná a vymyslela a postavila kulisy tak, že často přijdeme a nemáme pocit, že bychom byli někde jinde. Protože je to šikovně udělané. Samozřejmě se někdy stane, že se liší nějaká šířka, než na jakou jsme zvyklí. A mrzí nás, když jsme třeba na malém pódiu a divák je oddělený. Líbí se nám, když jsou diváci s námi na jedné úrovni. Tak, aby měli pocit, že jsou opravdu s tím manželským párem na Hrádečku, že jsou součástí jejich života.

Je to dosud nejúspěšnější inscenace Letí. Vy patříte k zakladatelské generaci Letí – právě tam jste si asi zahrála nejvíc rolí?

To já už nevím. Já s Letí hrála od začátku, pak jsem měla nějakou pauzu, ale vrátila jsem se. Práce bylo tolik, že se ti zakládající členové nějak rozprchli, šli jinou cestou. A Letí zůstalo samo o sobě, což je perfektní. Je to nejlepší, co se mohlo stát, že nestálo jen na nás, konkrétních lidech, ale že ho Martina Schlegelová a Maruška Špalová nějakým způsobem v poetice a ve výběru textů táhnou dál. Letí tedy funguje a my tak přirozeně připlouváme a odplouváme a vnímáme, že určitý typ herců na ten způsob práce a poetiky slyší, holky je vyhledávají, a zkrátka to tam správně dýchá.

Znám vás z úplně nejmenší scény – Rubínu a největší – Národního divadla. Máte tedy vyzkoušeny nejrůznější velikosti divadelních sálů. Je nějaké místo, kde se cítíte líp, než jinde. Nebo to berete jako součást řemesla, přizpůsobit se prostoru?

Já to beru jako řemeslo. Můžu třeba říct, že mě to dost překvapilo, ale moc hezky se cítím na jevišti Národního divadla. Když jsem tam poprvé vstoupila, vůbec jsem neměla nějaký divný pocit, že jsou lidi daleko a že je mi tam nepříjemně. Naopak, cítila jsem příjemnou atmosféru. A nový prostor jsem poznala v loňské sezóně, byl to Rubín, který je malý, a tam mi bylo taky moc dobře. Je to obohacující pro hereckou práci, když má člověk šanci hrát v takových prostorech jako Rubín nebo Vila, kde jste blíž lidem, je to osobnější, otevřenější, víc z očí do očí. Národní divadlo je v tomhle úplně opak, diváci jsou strašně daleko. Jak nedávno říkal Dan Špinar, v první řadě mají pocit, že hrajete jak blázen, a na druhé galerii mají pocit, že nehrájete vůbec. Tak tyhle věci se stále učím vybalancovat.

Jsmo na festivalu amatérského divadla, tak se přímo nabízí otázka, zda jste někdy hrála amatérské divadlo?

Takové to ryzí amatérské ne. Když nepočítám nějaké scénky ve škole, setkání mladých. Až když jsem se připravovala na divadelní školu, tak jsem nějaký čas byla v Jesličkách v Hradci Králové.

Co pro vás znamená divadlo?

Pro mě je to spolubytí s partnerem na jevišti, předávání vzájemné energie, vzájemných zážitků s divákem.

Jana Soprová

ŠANSONY PŘED DEŠTĚM

Přiznám se, že po léta si nenechám na Jiráskově Hronově ujít jeden koncert, a to koncert skupiny 6 na chodníku s Luckou Peterkovou. Loni měli desetileté výročí, ale to jsem nestihla, tak jsem si to musela letos vynahradiť. Lucku znám ještě z doby, kdy kapela neexistovala, a její první šansonové vystoupení bylo pro mě tehdy na Hronově překvapení. Věděla jsem, že je muzikantka, slyšela jsem ji i zpívat, ale najednou to pro mě byl takový malý zázrak... Prostě se ta razantní Brébovka, která organizovala a moderovala JH z náchodsko-hronovské strany, proměnila v křehkou půvabnou bytost s duší z porcelánu...

Od té doby uplynulo už hezkých pár let, půvabných, hořkosladkých šansonů s texty Milana Poutníka značně přibýlo, a kromě stálé sestavy včetně nejmilovanějšího ze všech bratrů: Bréby, alias Hebie Jeebie Tomáše Peterky, do seznamu spolupracovníků přibyl Miloň Čepelka, který na tomhle koncertě předčítal ne-

jen z knížky textů Milana Poutníka Ještě jsou rána cítit létem, ale sáhl i do vlastního tvůrčího šuplíku a z něj vytáhl několik sonetů. Kromě pěti premiérových písniček tu zazněla i slova básně Slzy svatého Vavřince z Poutníkovy pera, která připomněla svátek svatého Vavřince 10. srpna, a podívanou, kterou každoročně přináší nebeské létavice, učeně řečeno Perseidy. I když se rytmus melodií po celou dobu proměňoval, tentokrát navíc doplněn různými světelnými efekty, přece něco zůstává stejné. Taková ta příjemně nostalgická a chvílemi možná až lehce morbidní atmosféra, neboť jsou tu písně nejen o lásce, ale také o rozchodech, loučení a odchodech navždy. Když je smutek, poslechni si šanson. Když je smutek v noci sv. Vavřince, možná uvidíš padat hvězdu, tak si něco přej... Počasí vydrželo přesně do poslední písničky, a pak se spustila bouřka a liják. Nebo to snad byly také slzy?

jas

JAK VÁM VYHOVUJE VÝBĚR A ROZLOŽENÍ LETOŠNÍHO PROGRAMU JIRÁSKOVA HRONOVA?

Eliška Pindáková

Na jednu stranu si velmi cením, že je hodně představení, že je velký výběr. Na stranu druhou se to všechno bohužel nedá stíhat. Když má člověk šest představení denně, je to už v púlce týdne k nepřežití. Pak čím dál tím víc ne prodává, ale daruje vstupenky, protože se to nedá zvládat.

Jan Duchek

Musím říct, že mi program připadá bohatší a dostupnější. Dříve jsem na Hronově na doprovodný program příliš nechodil, z části proto, že mi připadalo, že se tam odehrává míř zajímavých věcí a z části proto, že obě části programu nebyly vyladěné vůči sobě. Pokud se týká výběru – tři nominační místa z Volyně mi přijdou málo, ale to je asi na širší diskusi.

Michal Jendrulek

Jsem především velmi šťastný za program v parku. Je to fantastický prostor. Něco, co nebylo adekvátně využíváno, najednou využíváno je. Naplno. Fantastický nápad je i to, že sem mohou přijet další představení a mohou zde hrát. Vzniká

tak podle mě přirozená protiváha tomu, co se děje v divadle.

Karel Pešek

Je dobré, že tu jsou i divadla, která neprošla vyloženě nominacemi, ale na druhou stranu jsem toho chtěl vidět hodně a volil, co je pro mě důležitější, což mě mrzí. A doprovodný program v parku nestíhám téměř vůbec.

Matyáš a Judita z KrePu

Bylo by dobré dělat anotace už při objednávání lístků. Nebo by bylo super udělat divadelní řady – činohru, alternu, poezii...

Michal Zahálka

Moje idea byla, že by jako pomůcka pro lidi vznikli takové tři modelové diváči: jeden, který má rád klasickou činohru, druhý, kterého zajímají spíš úlety z Písku, a třetí, který je spíš přes loutkové divadlo. Ne, že by to bylo závazné, jen takové vodítko. Navíc, jestli jsem to dobře pochopil, tak v rezervačním systému ani nebyly žádné anotace, což je velký průšvih.

saj a jam

RECENZE – MUSÍ TO BĚT

S MARYŠOU V POSTELI

Začátek. Jasně rozdané karty. Bezbranná vydanost koníčka, dřevěné panenky a panáčka v postýlce, která vypadá jako klec ještě dříve než do ní zavřou provdanou Maryšu; to vše ostře nasvíceno dvěma reflektory, které evokují soud, ještě než poprvé padne slovo „proces“. Už z výchozího scénografického nastavení lze odečítat významy: ještě důrazněji než pohled na křehkou, dívčí Maryšu v bílých šatech je to právě scéna, která mi sděluje, že se hraje o obětování nevinosti. O bezmoci dívky, která sotva odrostla dětské postýlce a hračkám, už ji celý svět kolem tlačí do sňatku s nemilovaným mužem, do zklamání z rodičů, do zboření dětské důvěry ve svět.

Síla metafory. Ta centrální postel je místem plné významů – i její proměna v klec, i v rakev, do které Maryšu pohřbívají. Stejně jako její deska, v níž po přesně daných drahách zasnubných tanců tančí Lízal s Vávrou kolem sebe: Maryša nemá šanci, stejně jako když je posléze deska vyzdvížena a ona uhýbá před Vávrou po trase, která končí zase jen u Vávry. A je to zároveň posměšek, ironický smajlík Maryšina osudu, a zároveň svícen, svatební i pohřební zároveň. Podobně ten (Vávruv?) mlýn, který Maryša, ať dobrovolně či z donucení, roztáčí svým dechem a který vydává jediný táhlý, nepříjemný tón. To je na jaroměřské inscenaci to nejcennější: jednoduchými prostředky podané vícevrstevnaté, zahuštěné obrazy.

Ale. Výtvarná invence a promyšlenost nemá bohužel svůj pandán v dramaturgii

– snad lze odehrát *Maryšu* v půlhodinové zkratce, ale pak ta zkratka musí mít jasný řád a akcenty, které vypíchnou uzlové body Maryšina rozhodování či podléhání okolnostem. *Musí to být?* však v textové rovině připomíná soubor slavných citátů z *Maryši*, který navíc počítá s tím, že ji všichni známe natolik důvěrně, že zásadní dějová fakta nepotřebují zvýraznit.

Proces. Tomu soudnímu rámci, příznám bez mučení, nerozumím. Ano, kdyby se text přizpůsobil opravdu soudní logice výslechu a výpovědi, snad by to nabídl i kýžený klíč dramaturgické úpravy (Zdeněk Kaloč takhle kdysi „přeskldal“ *Její pastorkyňu*). Ale takhle je to ornament, který nás pouze dopředu ujišťuje, že Maryša Vávru nakonec otráví.

Kámen úrazu. Dá se vůbec propracované psychologické drama s nejednoduchými motivacemi a vztahy sehrát v takto digestové podobě s loutkami, navíc s tím odosobněným přednesem textu, jako by se repliky *Maryši* předčítaly ze soudního protokolu? Nezbude tím pádem z *Maryši* jen základní fabule, kostra, která by se dala nahradit libovolnou moravskou baladou o nešťastně provdané?

Pointa. Nečekane mrazivá (a vzhledem k textu logická) pointa, kdy Vávrové děti dostávají k výchování Lízalovi, kteří tak mohou spolehlivě pokřivit další generaci, je bohužel zamáznuta obřadnou závěrečnou přípravou kávy – obraz je to sice hezký, ale významově jen takový prostinký vtípek na závěr.

Jan Šotkovský

3 X PRO JARKU HO-LASOVOU, VEDOUcí SOUBORU JAKKDO

Muselo to být?

To uzrálo. Jen blázen by si řekl: pojďme v pěti holkách udělat Maryšu. Vzniklo to tak, že nejdřív bylo od holek pojmenované téma – manipulace rodičů s dětmi. O tom jsme si dlouho jen povídali, co je na tom zajímavá a podobně. A potom teprve se hledala předloha, která by tématu mohla posloužit. Maryšu jsme rozpitvávali dopodrobna. Hledali jsme konkrétní věci, které holky zajímají. Zasekli jsme se na tom, co se stalo s Vávrovými dětmi. To nikdo nikde neřeší. Vyšel nám z toho rodinný vzorec, který se dědí po generaci. Maryša chtěla něco změnit. Zajímalo nás, co bylo po tom známém příběhu, co následovalo. Tehdy se o sirotky starávala obec, a ta se rozhodla, kdo je vychová. O děti se postarají Lízalovi. Ale znamená to, že jsme z toho vzorce venku? Pro nás bylo důležité si o tom povídat, nahlédnout problém holčičím pohledem. A před Maryšou klobouk dolů. Rozumím, že to od nás ne všichni přijmou, ale takhle to pro nás muselo být.

Čím Maryša jako námět takovou dobu poutá divadelníky i diváky?

Že se to neustále vrací, vid'... Kulturní kořeny? Pořád si říkám, že je v mezilidských vztazích něco špatné. Ve vnímání, v citové výchově. A kdy to bylo dobře? Je na co navázat? Tohle se nějak přerušilo v dějinách, kdy fungovaly rodiny, kdy bylo přirozené, že mladí uctívali staré a poslouchali stařečka a babičku, protože měli zkušenosti? Je pravda, že Maryšu jsem přinesla já. Hodně jsem se o tom bavili a holky zmiňovaly seriály, kde se objevují podobné problémy. Kde se rodiče domluví na svatbě svých dětí a podobně. Tahle doba minulá je s tím tématem hodně spojená. Ale než se odrazit od seriálu, raději jsme dělali Maryšu. A proč se teď pořád objevuje? Možná svět potřebuje ženskou hrdinku?

Jste dívčí soubor, který se zaměřil na silná ženská témata. Už víte, kam povedou vaše kroky dál?

Příští rok tři z holek maturují, takže těžko říct. Máme vymyšlený koncept, že by si každá udělala svůj vlastní projekt. Doteď to bylo tak, že když jsme se rozhodovali, o čem budeme hrát, jedna z holek nadhodila své téma a ostatní souhlasily, ale tím pádem se nedostalo na jejich témata. Takže bych ráda, aby se dostala každá z nich ke svému vlastnímu tématu.

vím

RECENZE – REVIZOR

VÝTAH Z REVIZORA

3X PRO MARINU DELIKATNUJU Z DIVADELNÍHO ŠTUDIJA TIŠINA ŤUMENŤ

Jak a kdy vznikla vaše inscenace?

Tuhle věc jsme nastudovali před dvěma lety. Byla to naše první zkušenost v takovém smíšeném žánru pantomimy, fyzického divadla a dramatického textu, slova. Baví nás ta kombinace klasického Gogolova textu, který se vysmívá hlouposti a pokrytectví, a forma, která je pro nás trochu experimentální. Velmi nás bavilo na inscenaci pracovat, vymýšlet a taky ji hrát. Doma jsme za ni získali už několik cen. A tohle je náš druhý zahraniční, evropský festival v tomto roce. Napřed jsme byli v Německu, a teď jsme si zahráli před českým publikem.

Nelze si nevšimnout, že ve vaší skupině jsou pouze muži...

Máte pravdu, jsou to vesměs kluci, vlastně už muži. Je jich celkem sedm a je jim od 19 do 33 let. Někteří z nich vystudovali herectví, režii nebo choreografii, ale rádi se dále vzdělávají a zkoušejí něco nového. A přiznám se, že mě s nimi baví pracovat více než s ženami. Protože jsou klidnější, ukázněnější a jsou to prostě pěkní a sympatičtí kluci.

Můžete prozradit něco k historii souboru?

Naše Divadelní studio Tišina (pozn. Ticho) nemá moc dlouhou historii. Vzniklo teprve v roce 2015 v rámci Institutu kultury v Ťumeni. Studio zatím tvoří pouze těch sedm kluků a já jsem jejich vedoucí. Inscenace Revizora byla naší první a měla úspěch, tak jsme se s chutí pustili do dalších. Dnes už máme na repertoáru celkem tři věci, ta druhá je podle A. P. Čechova a třetí taková fantazie na téma „démon“.

Pozn. Ťumeň je město v Rusku, hlavní město Ťumeňské oblasti, nejstarší ruské město na Sibiři. Leží na řece Tura, 2144 km východně od Moskvy, má cca 622 tisíc obyvatel.

jas

To slovo výťah je poměrně slabá, ne-li až hloupá náhražka za anglický výraz digest a znamená, že se vezme nějaké literární dílo a vytáhnou se z něho jenom jeho jisté části. Což udělali naši hosté z Ruska s jednou z nejkrásnějších a nejlepších světových komedií. Dalo by se říci, že vytáhli některé situace, ale raději bych řekl, že je to spíše stav, který tyto situace provází, nebo o němž můžeme předpokládat, že se v nich snadno a přirozeně najde. Těch šest mužů v černém šatě už tím oděním v sobě má hodně zvláštní podobu, tak trochu jako by přišli z nějakého díla Franze Kafky nebo hrůzostrašného gotického románu. A pak na zcela prázdném jevišti začnou bohatými, překvapivě proměnlivými pohyblivými variacemi rozehrávat ony stavy, jež jsou svou atmosférou krajně sugestivní. Jednou je to strach až hrůza, pak nadšení, poté podlézavost a hned ponížení atd., atd. Všechno je to vyjádřeno pohybem, kolektivním i individuálním. To znamená, že především a hlavně působí skupina, ale z ní se vyčlení vždycky nějaký jedinec, jenž překvapí svou zcela osobitou kreací na ten kolektivně vyjadřovaný stav. A do toho občas zazní nějaké slovo, skoro jako pouhé heslo nebo jen jako část věty. Pro diváka, jenž zná Revizora, to stačí. Řekne-li se například labardan, pak je zřejmé, že jde o výťah z té situace, kdy se hodnostáři vracejí z pro-

hlídky svých pracovišť, na niž se Chlestakov znamenitě opil, ale pokrm z ryby zvané labardan mu zůstal v hlavě. Ne, že by to bylo to nejpodstatnější, ale přece jen se tak dá trochu – ale vskutku jen trochu – orientovat, v jaké gogolovské situaci asi jsme. Ne že by to bylo tak důležité. Daleko důležitější je pro sdělení a porozumění ten pohyb. A ti mládenci jsou v něm vskutku parádně cvičení, velice dobře svým tělem vládnou. Takže jsou jím schopni nahradit cokoliv. Přiznávám, že jsem dlouho přemýšlel, jak se tohle představení vyrovná s Gogolovým koncem, kdy je oznámen příjezd opravdového revizora. Místo toho přišel tanec jednoho z té herecké skupiny, využívající bohatě různých pohybů a kroků klasického baletu a spolu se všemi diváky jsem se tomu obdivoval a vlastně představení odpustil, že se na pravého revizora doslova vykašlalo. Což se dá asi říci o celkovém dojmu. Je to jedno velké parádní vystoupení složené z mnoha neméně parádních jednotlivých čísel, na něž se příjemně kouká. Ale o pojetí té skvělé Gogolovy komedie bych se v rámci tohoto představení neodvážil mluvit. I když – jak jsem se tak díval na tu skupinku černých ptáků – mne občas napadlo, jestli v podmínkách současného Ruska to nemá další jiný význam, o němž se ovšem lze jenom dohadovat.

Jan Císař

RECENZE – OLGA (HORORY Z HRÁDEČKU)

FIKCE A SKUTEČNOST

O této inscenaci divadla Letí bylo napsáno mnohé. A také byla dostatečně oceňována a oceněna. Takže bych nerad opakoval názory a stanoviska, s nimiž se lze snadno kdykoliv seznámit. Omezím se tedy jen na jednu jedinou poznámku, která se ovšem týká záležitosti zásadní – tj. na vztah fikce a skutečnosti. Každé umělecké dílo se mezi těmito dvěma póly pohybuje, jedno klade větší důraz na skutečnost jako třeba Maryša, a proto se vynořuje tolik tvrzení, že se ten příběh odehrál v té a té vesnici a Maryša se jmenovala tak a tak. A přitom Vilém Mrštík, poté co mu jeho bratr Alois poslal první verzi tohoto textu, dokázal ze syrové prozaické faktografie utvořit právě fiktivní smyšlenou situaci jednoho z největších českých dramát, které sice vyvolává dojem naprosto nefalšované skutečnosti slováckého venkova, ale přitom své velikosti dosahuje právě tím, že je posléze fiktivním světem, umělým konstruktem.

Omlouvám se za tuto odbočku, ale chtěl jsem na tomto poměrně známém příkladu ukázat, jak těžkou roli měli všichni tvůrci inscenace Olga. Vždyť vyprávějí o lidech a událostech, o nichž se hodně mluvilo

a mluvilo i psalo a píše, takže mnozí od nich mohou očekávat dobře známá fakta. A je pozoruhodné, jak se tomu inscenace dokázala vyhnout, textem počínaje a principem scénování konče. Snad nejlépe je to možné demonstrovat na scénografii. Byl jsem neobyčejně zvědav, jak se jí podaří v Hronově vyřešit. Neboť ve štvanické Vile je Hrádeček vytvořen s využitím reality jedné stěny této budovy. Nuže: napodobení této stěny ledacos vyřešilo zdárně. I když přece jen chybí to, že na Štvanici občas prošel za okny skutečný dnešní chodec, a tím tak rozvinul vztah fikce a skutečnosti do nebývalých, leč nádherných dimenzí. Ale jinak ten vztah v tom hronovském představení fungoval a zejména v první polovině představení vytvářel pozoruhodně přitažlivý a rozvinutý tvar, jenž na začátku poloviny druhé korunuje gesto Pavlínky Štorkové snímající šedivou paruku, aby jasně dala najevo, že Olgu Havlovou nenapodobuje a že svou postavu interpretuje. Což definitivně a zásadně završuje budování poetiky této inscenace Martiny Schlegelové jako prolínání fikce a skutečnosti.

Jan Císař

3 X PRO HERCE DIVADLA LETÍ

Máte jako herci nějaký autorský podíl na vzniku inscenace, nebo všechno ve vašem souboru záleží na režisérovi?

Pavlína Štorková: Myslím, že autorský podíl je jen ve smyslu herecké práce, jinak je to režijní vedení. Je to prostě koncept Martiny a Marie v úzké spolupráci s autorkou. Ostatní věci vznikaly ze společného vnímání se.

Tomáš Kobr: Největší vklad v tom měly fakt holky. Dlouho se na to chystaly, připravovaly to asi dva roky a nás do celé problematiky Olgy a Václava Havlových zasvětily.

Jiří Böhm: Ten divadelní text byl napsaný na objednávku, přímo pro divadlo Letí. Je poměrně složitý a myslím, že Martina už při vzniku textu měla v hlavě nástřel, jak ho bude režirovat. Když jsem si ho četl poprvé, nedokázal jsem si vůbec představit, jak to bude inscenované.

Byla motivace hrát tohle téma vedena i nějakou společenskou potřebou – protože dejme tomu, že Havel je osobnost, která se aktuálně znovu probírá – nebo byla důležitá opravdu jen lidská rovina Olgy?

PŠ: To je otázka spíš na holky, ale myslím, že jim šlo skutečně o osobnost Olgy Havlové.

TK: Shodou okolností se to trefilo právě do téhle společenské situace. Víím ale, že holky osobnost Olgy fascinovala už dlouho.

PŠ: Původně jsme Horrorry měli hrát o rok dřív v HaDivadle, ale nakonec se to posunulo.

JB: Dokonce nám premiéra vyšla na nějaké výročí Olgy. Je to opravdu shoda náhod, ale já jsem hrozně rád, že hru hrájeme a že se to téma oživuje, protože je důležité v tom, co se dnes děje.

Jak se vy jako chlapi a ženská díváte na postavu Havla a vztahu s Olgou?

PŠ: Jak já vnímám Havla přes postavu Olgy, je to pro mě muž, kterého miluju se vším všudy, tak jak je. Spoustu věcí mě na něm rozčiluje, ale zároveň mě baví a naplňují. Propojení těchto dvou lidí mi přijde neskutečné.

TK: Jsou jako dvě spojené nádoby. Václav dělal spoustu chyb a Olga taky nebyla svatá, ale oni potřebovali být spolu. Myslím, že si Havel uvědomoval, že má vedle sebe někoho, kdo ho bude tolerovat, podrží ho a možná, že i on ji.

JB: Ona byla opravdu jeho epicentrum a potřebovali se. A přestože dělal to, co dělal, je pro mě pořád člověkem s morálním kreditem, který už dneska skoro nikdo nemá.

jam

3 X PRO LENKU TŘETIAGOVOU, REŽISÉRKU INSCE- NACE DĚTI LVÍ SRDCE

Jak dlouho trvá nazkoušet podobné představení?

Naše děti jsou už většinou zkušené. Nedá se tedy úplně oddělit, kdy se začalo dělat představení a kdy se obecně připravovaly na takovou práci. Nazkoušet představení tedy tak dlouho netrvalo, v podstatě pár týdnů. Děti však byly připravené a téma prožívaly už dopředu.

Máte široký repertoár? Jak často hrajete?

Jsme spolek při základní umělecké škole a podobných her máme na repertoáru skutečně hodně. Stále ještě hrajeme starší věci, „Děti lví srdce“ jsou však nejnovější. Hrajeme opravdu často, nejen v Čechách. Nedávno jsme byli všichni v Indii a předevčím jsme se vrátili ze Skotska, kde jsme hráli na Aberdeen International Youth Festival. Hodně cestujeme a baví nás to.

Jak jste přišli na námět hry?

Úplně první podnět vzešel od mé dcery, která knížku *Bratři Lví srdce* od Astrid Lindgrenové miluje.

saj

RECENZE - DĚTI LVÍ SRDCE A ANDREW COFFEY

JEDNA KRÁTKÁ RECENZE NA DVA KRÁTKÉ KOUSKY ANEB CO SE DÁ ŘÍCT ZA 20 MINUT

Ve čtvrtek se přihodila recenzentovi dvojice zážitků, které byly sice vcelku příjemné (jeden velmi), ale ani jeden nevzbudil potřebu dlouhého rozepisování se. O své vlastní vůli se tudíž sešly v jediné recenzi. (Navíc kolegové z PC si stěžovali, že píšou moc podrobně, a pak nemají o čem mluvit, tudíž ZAČÁTEK SKRYTÉ REKLAMY: Co vám bude chybět v recenzi, dozvíte se zítra od 14:00 v Malém sále Jiráskova divadla. KONEC SKRYTÉ REKLAMY.)

V Sokolovně bylo nejen *Vydýcháno*, ale i *Vydýcháno*, liberecký soubor se sice snažil, ale počasí hrálo proti jeho *Andrew Coffey* – vyprávěj příběh od počátku přesilovku. Irská duchařská balada má své nesporné kouzlo (které by člověk za dlouhého zimního večera asi ocenil víc), s prkny se zachází zručně, loutka démona vyhlíží sugestivně, schůdky z IKEA a stolička od klavíru jsou sice krapet z jiné komedie, ale jinak atmosféra navozena spolehlivě. Marná sláva ovšem: aby to trojí zacyklené opakování Coffeyho setkání s duchem nenudilo, muselo by jeho postupné zrychlování být provedeno mnohem artistněji. Takhle je veškerá váha příběhu na pointě, kdy Coffey konečně vypoví svůj příběh o nepřiznané vině: ta je ovšem natolik nevýrazná, že jsem si ji musel dávat dohromady po představení pomocí kolektivní ankety. Tzv. milá drobnička, ale podaná hodně do ztracena.

O *Dětech lví srdce* by měl psát buď někdo, kdo rozumí (dětskému) tanci nebo někdo, kdo dokáže důkladně rozebrat, jakým trikem se podařilo Lence Třetiagové zhutit Lindgrenové knihu (to, že je v programu uvedena – konečně! – překladatelka, ale ne autorka, je prapodivné) do dvaceti minut, aniž by vznikl pocit chudičského digestu. Na to jsem ale *Bratry lví srdce* četl příliš dávno, tudíž se spokojím s pouhým prohlášením, že se režisérce podařilo vystihnout základní situaci knihy natolik obrazně a zahuštěně, že přes krátkost inscenace máme pocit, že s Jonatánem a Suchárkem absolvujeme skutečný oblouk vztahu. Smrt dítěte je téma přesilné a záluďné, ke kýči a citovému vydírání jenom krok – tady je ale pojato paradoxně s bezelstnou radostí očekávaného smíření „na druhé straně oblohy“, bez náznaku kýče. Zjevení Katly a Suchárkova smrt jsou pak obrazy tak prosté a účinné, až se tají dech. Děkuji.

Jan Šotkovský

3 X PRO SOUBOR VYDÝCHÁNO

Co ve vašich životech znamená slovo příběh?

André: Život sám je příběh, ale pro mě se to spojuje s tématem pravdy. Podle toho, jak si kdo udělá svou pravdu, tak si udělá i svůj příběh. Někdo může celý život žít v póze nebo se nastylizovat do něčeho, co se stane jeho součástí a jeho příběhem.

Matyáš: Příběh je pro mě to, na co mám vzpomínku.

Kvůli čemu jste nám vyprávěli tenhle příběh?

André: To vyprávění jde ruku v ruce s tím, o čem to je. Andrew také vypráví příběh, ale nejde o to, jestli ho vypráví Patrikovi nebo v hospodě, ale o to, co je pravda. Protože už začal sám věřit lži, kterou si vymyslel a je pro něj pravdou. Vyprávíme to, abychom se té pravdy dobrali, i když víme, že ta otázka je nezodpověditelná.

Bylo dřív téma, nebo předloha?

Matyáš: S tou povídkou jsme pracovali hrozně dlouho a pořád jsme se „topili v bažině“. Je to upravená, keltsko-irská mystická povíadačka. Původně vypadá úplně jinak, je v ní plno keltských motivů. Je velmi mystická a nekonkrétní, takže pro nás bylo těžké už jenom si vybrat, jakým způsobem ji uchopit. Nejdřív to vypadalo na komedii, potom na mystično a pak se z toho vyklubal tenhle příběh o pravdě. Dlouho jsme pak řešili, jakou pravdu v tom vidíme my. Museli jsme přidat rovinu, že to vypráví vnuk o svém dědečkovi, abychom se mohli vůbec odrazit od něčeho jistého. A to, jestli tu pravdu najde, nebo ne, to už je otázka pro nás i pro diváky.

André: Vyznění se pro mě mění s každým představením. Když jsme dohráli teď, tak to pro mě bylo o tom, že pravdě je potřeba čelit, přestože je tvrdá, a život ve lžích je možná v něčem jednodušší – ale to pak pro mě není čistý příběh.

jam

OMP JAKO ONE-MAN-PUPPETSHOW

ANEB SÓLO-LOUTKOVÉ PŘEDSTAVENÍ DO KAŽDÉ RODINY

Loutkářský seminář před předváděčkou
Před ZŠ Palackého potkávám Tomáše Běhala a on mě uvádí do světa loutkářského semináře. Tento seminář se neudržel v mezích jedné učebny a expandoval i do chodeb a na schody celého traktu u tělocvičny. Každý totiž pracuje na svém. Tomáš je skvělý hostitel, provádí mě po jednotlivých hnízdech, vysvětluje, kdo, co dělá a někde si necháme one-man puppetshow i zahrát. Třeba David sedí za školní lavicí, která je plná zeleniny a kuchyňského náčiní. Hraje příběh kuchaře, který by chtěl na fotbal, ale nemůže, protože musí vařit – zápas si tedy přehraje skrze zeleninu. Inspirací mu prý byla brambora. Někdy stačí málo.

Takových hnízd je tu dnes ještě deset – vesměs osamělí tvůrci, plus tři dvojice. Jedna dívka zde dnes není, ale vrátí se, druhá odjíždí. Protože některá nebo všechna představeníčka uvidíme na předváděčce, může tato reportáž sloužit jako taková anotace toho, co nás čeká.

Všechny miniinscenace vznikají tak, že tvůrci na základě svého prvního nápadu samostatně tvoří a „výuka“ pak probíhá formou konzultací po předvedení. Tomáš Běhal takhle pracoval už předloni, ukázalo se ale, že se to nedá v jednom člověku zvládnout. Druhým lektorem se tedy stal Tomáš Podrazil, který je prvnímu Tomáši kolegou i na prknech, jak bylo možno se přesvědčit především v parku. Oba jsou praktici, účastníci se tedy z teorie dozvěděli jen to nejpotřebnější. Zvláště třetí den byl zaměřený na různé typy loutek, což tři z tvůrců inspirovalo k využití stínového loutkového divadla.

Jessica tento princip používá třeba k zachycení toho, co jí v jejím životě pálí. Další stínohru možná uvidíme u dua Aničky a Vaška. „První impulz byl, že Anička je skvělá výtvarnice a mě baví vymýšlet příběhy. Vznikl z toho takový pomník Jankovi, kterého každý večer v Tritonu zabíjíme, jak Kennyho. Bude to formou prstíkového divadla.“ Poslední stínoherná loutkárna je dílem Vanka. Jemu byl inspirací příběh o King Kongovi. Ten prošel velkou dramaturgickou úpravou – byl zhuštěn do čtyř obrazů.

Dramaturgie byla ostatně tématem čtvrtého dne semináře. I zde bylo nutno zabrousit do teorie, ale jen připomenutím bodů dramatického oblouku, jinak šlo opět o praktickou tvorbu bodáků. Běžným nešvarem je, že účastníci vytváří zbytečně konstruovaný příběh, místo aby vytěžili co nejvíc potenciálu situace. Roman a Jirka si místo vymyšlení konstrukcí vybrali klasickou pohádku. Osobitě ztvárnění přišlo samo: použijí formu loutkového komiksu. Daniel hraje o setkání Popelky, Sněhurky a Alenky – inspirací bylo víno a jak už to u pohádek bývá, přítomen je menstruační podtext. Hanka a Eliška zase pracují s příběhem Romea a Julie, a to s tím, že prvotní inspirací byla ranní káva. Cesty nápadů jsou nevyzpytatelné. Předlohu si vybral i středoškolák Vojta. „Prvním impulzem bylo, že z molitanu můžu vyřezat hlavu, která bude vypadat jak ze dřeva a dá se s ní manipulovat. A k té plešaté hlavě mě napadla povídka Viktora Haita *Jak jsem tahal Karla Hálu za vlasy*, to jsem ponořil do příběhu v undergroundové hospodě. Zjeví se tam i Magor.“

Na první impulzy jsem se ptal záměrně, myslel jsem totiž, že zadáním bylo vycházet z předmětu. Tomáš Běhal mě ale vyvedl z omylu: „To mi přijde povrchní. Nejdřív by mělo být téma a potom k tomu vybírat předmět. Ale mnohde to může být dobrá inspirace a hezky se to potkat, třeba u příběhu s telefonem.“ Ten byl dílem Vojtova táty Petra. „První impulz byl telefon na kliku – měl jsem ho dlouho na skříni, tak mě napadlo, že budu volat do minulosti. Tady jsme pak s Tomášem vymysleli, že budu volat do záhrobí svému dědečkovi, který je takovým prokletím rodiny, protože byl strašný komunista.“ Posledním, co jsem viděl (a smál se u toho), byla Terezčina rakvičkárna, které dominuje hlavně postavička smrti.

Cílem Tomášů je, aby seminaristé vytvořili alespoň koncept. Mnohdy se přes teoretizování totiž k té samotné práci nedostaneme. Kromě konceptů vznikla i řada dílek, která uvidíme.

jam

S JAKO STORYTELLING ANEB O ŘEMESLE VYPRAVĚČSKÉM

S Martinem Hakem

„Vypravěč je průvodcem do světa příběhů. My jsme v příběhu, jdeme s postavami, víme, jak se cítíme, a ten člověk je jen průvodce. Nejlepší průvodce, jakého na zájezdu chcete. Je jenom pro vás, přestože je tam pro všechny ostatní, dělá to tak, abyste byli na hranici poznávání a bezpečí zároveň, nenechá vás ztratit se, vždycky na vás počká, nechodí napřed a neloudá se vzadu, pečuje o to, abyste se na tom výletě měli dobře, a dělá to pro vás zajímavé.“ To jsou slova lektora Martina Haka, kterého na Hronově kromě výše zmíněného semináře můžete vidět také na scéně, kde v různých podobách názorně ukazuje své umění a (nebo) řemeslo. Jak chcete...

Vpadám do třídy v okamžiku, kdy dvě skupinky bádají nad účelem neznámého předmětu, který leží před nimi. Kromě něj jsou k dispozici odpovědi na otázky, které však mohou jen lehce napovědět, dodat indicie. A kromě toho šest karet s barevnými klobouky, které určují způsob myšlení. Ty barevné klobouky jsou jedním z mých objevů z JH, nápad, který si odvezu, a bude se mi hodit v práci. Vychází z knihy Edwarda de Bono Six Thinking Hats (viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Metoda_%C5%A1esti_klobouk%C5%AF), kniha byla přeložena i do češtiny. Martin vysvětluje: „Máme tu výcvikovou situaci, kde se nám otevírá šest výcvikových možností, jak se dívat na různé situace, které ke mně přicházejí jako něco nového. Já se na to nějak dívám, a ta optika se podle této typologie dá rozdělit na šest různých

vhledů. Máme tady kartičky, na každé z nich jsou barevné klobouky, a s každou z těch barev je spojený jeden z těch vhledů do situace. Takže je tam třeba černý klobouk, který vždy vidí hned na první dobrou různé zavřené cesty, slepé uličky, vždycky najde nějaký důvod, proč to nejde, proč to nemůže klapnout. Takové lidi asi všichni známe, nemusí to být lidi mizerní, ale prostě v životě vidí negativa. Často se v týmech najde jeden takový, kdo tvrdí: tohle nejde, to je nesmysl, prostě zničí to dobré řešení. Jen proto, že takový je, a to nikdy nedělá ve skupině dobrou náladu...“ Než obě skupinky v diskusi dojdou k určitým závěrům, co by předmět mohl znamenat a k čemu je, dozvím se ještě spoustu dalších informací o principech storytellingu (mj. patří Martinovo díky i jednomu semináři Artamy před lety, kdy se setkal s lektorem Rhisem Collinsem, od něhož se dozvěděl, že způsob vyprávění, který náhodou a zcela spontánně objevil na škole, je starý tisíce let, a že tedy zase nic nového na světě...), práci ve skupině i individuální, o tom, jak pracovat s diváky (nebýt manipulátorem, ale ukázat se jako „pán situace“), o tom, že pod pojmem storytelling se skrývá nepřehledná bažina a že nejlepší český ekvivalent je „živé vyprávění příběhů“. A taky to, že vypravěčem vlastně může být každý, je to řemeslo, které se dá naučit (ovšem – dodávám já – člověk musí mít charisma a odvalu a dostatečné sebevědomí, což je nezbytnou součástí každého projevu, pokud chcete, aby vás lidi dobrovolně poslouchali). Jako lektor si ovšem

Martin myslí, že smysl pro fantazii máme každý v sobě. „Fantazie se dá cvičit, je to akorát něco, kam nechodíte, ale je to tam, je to moc krásný, akorát naše cesty vedou často jinudy... ale když vás tam někdo doprovodí a otevře vám ty dveře a jde tam na chvilku s vámi, tak už víte, co tam je a naprosto vás to může pohltit...“ V semináři se ovšem jen nemluví, k dispozici je spousta pomůcek, jeden den se seminaristé například vydali do parku s luky a šípy a šipkami, které házeli na cíl a někdy také chytali letící šíp do ruky. A na své využití čeká také silné lano a několik nedefinovaných předmětů. Tak se na závěr svého nakouknutí podíváme na záhadný artefakt, jakousi okrouhlou vyhlazenou miskou tmavé barvy, příjemnou na omak. Víme o něm jen to, že existuje jediný na světě, vznikl v roce 1997 a je v majetku jednoho Martinova kamaráda. Seminaristé hádají talisman, hudební nástroj, slánku, interní disk, antidepressivní předmět, masážní pomůcka, votivní předmět, kalíšek na pití. Nakonec se dozvíme, že se jedná o zcela specifický předmět, který svému majiteli slouží jako generátor energie, když je na dně, meditativní předmět, v němž kumuluje své soustředění. No, takhle přesně to řečeno nebylo, jen interpretuji po svém. Ale to je vlastně také součástí vnímání vyprávění. Nikdo z nás je nevnímá stejně, je potřeba naladění. Jste za černý, červený, zelený, žlutý, bílý či modrý klobouk? Převažují u vás negativní, nebo pozitivní myšlenky na řešení problémů, vnímáte intuitivně, pocitově nebo racionálně? A tak si dávám domácí cvičení: prostudovat metodu šesti klobouků a objevit, jak vlastně vnímám svět. I když, jak předpokládám, k jednoznačnému řešení se asi nedoberu.

jas

ČTVRT STOLETÍ V KOPRU

Na letošním Jiráskově Hronově se právě koná osmé soustředění posluchačů dlouhodobého vzdělávacího projektu KOPR, který byl zahájen v říjnu roku 2013 ve Volyni. Letos na podzim bude ukončen pátý kurz v řadě a uzavřeno dvacet pět let vzdělávání ochotnických režisérů. Za obdivuhodný lze mít fakt, že v čele kurzu od jeho počátku stojí Milan Schejbal.

V letošním roce slaví Kurz praktické režie 25 let svého trvání. Co je na tom nejvíc?

KOPR je koncipovaný jako dlouhodobý režijní kurz interpretačního, či lépe řečeno tradičního činoherního divadla. Vždycky mám největší radost, když vidím absolventy tohoto kurzu, jak režírují ve svých souborech a je vidět, že se něco naučili. Že si z kurzu něco odnesli do života. Není to pochopitelně vždycky, je to vyváženo tak, že se radost střídá s pedagogickou depresí.

Pedagogickou depresí?

Někteří lidé jsou poučitelní a někteří ne. Ale vážně. Do KOPRu chodí někteří lidé, kteří nechtějí režírovat nebo jsou donuceni režírovat nebo jiní, kteří by chtěli raději hrát a tak dále. Druhá věc je, že všichni o divadle přemýšlejí a je na nich často tíha zodpovědnosti za režijní stránku představení.

Naučí se u vás v kurzu režírovat?

Režírovat nenaučí nikdy nikdo nikoho. Jde o to, aby se frekventanti KOPRu naučili některé zákonitosti a pravidla, která pro činoherní divadlo platí a která jsme

se učili my od našich divadelních pradědů a prababiček.

Vzpomeňte si na nějaká jména lidí, kteří kurzem prošli?

Za pět a dvacet let prošlo KOPRem skutečně velké množství lidí. Například mimo jiné i Simona Bezoušková. Ale mohu jmenovat i další aktivní divadelníky. Napadají mě například David Slížek, Pavel Němec, Petr Vaněk, Petr Macháček z Divadla Kámen či Dáša Landrová. Všechny je možné potkávat na přehlídkách, festivalech jakýchkoliv úrovní. Osobně mám velkou radost z Lenky Cvrčkové, jejíž představení Sherlock Holmes – Zrození zla jsme letos viděli v parku Aloise Jiráska. Jde o velmi chytrou paní, starostku, na kterou zbylo divadlo, a ona šla od prvních režisérských krůčků, aby zjistila, co to vlastně režie je. Tento týden jsem od ní viděl již třetí zajímavou inscenaci.

Jak kurz vlastně probíhá? Poslední rok zkoušíte absolventské představení, ale co všechno mu předchází?

Kurz praktické režie, tak, jak jej vymyslel Milan Strotzer, není kurzem v tom smyslu, že by se probírala teorie, že by se člověk dozvěděl o všech režisérech v historii. Věnujeme se výlučně praktické části. Jdeme od dramaturgie přes interpretaci ke zvládnutí prostoru, k pochopení, co to vlastně scénický prostor je a jaká je úloha herce v něm.

Prostě od prvních krůčků...

Jistě, například na třech různých textech se účastníci kurzu učí základy dra-

maturgie. Co si budeme povídat, který amatérský soubor má vlastního dramaturga? Většinou řeší dramaturgii režiséri. Učí se tedy škrtat ve jménu tématu a smyslu své inscenace. Pak se přejde přímo na plac, kde si budoucí režiséři sami na sobě zkoušejí a ukazují principy zvládnutí prostoru. Pak si přinesou svoji ukázkou a pokoušejí se ovládnout prostor sami. Po této fázi přichází podle mě jedna z nejzajímavějších částí kurzu, a to je žánrově stylové řešení.

Trochu se ztrácím...

Děje se to ve Volyni, kde je čas od rána do večera. Pozveme si kamarády, profesionální herce. Už tam byli například Roman Štabrnák, Lucie Pernetová či Anička Fixová. Jejich přítomnost nám ušetří spoustu času. Účastníci kurzu se jejich prostřednictvím seznamují s hereckými výrazovými prostředky jednotlivých žánrově stylových řešení. Znamená to, že se jinak hraje situační komedie, jinak současné drama a jinak tragédie.

Setkáváte se ovšem i na Hronově...

Jistě. Simulujeme zde například porotu. Frekventanti se rozdělí na soubor a porotu a během hodnocení se učí smysluplně analyzovat prvky představení. Během dalšího Jiráskova Hronova je zajištěn kurz nonverbální komunikace s Danielou Fischerovou, což k režii samozřejmě patří. Poté opět pozveme své kamarády z profesionálního prostředí a frekventanti se tentokrát podrobují jejich režii. A celé pětileté úsilí setkávání je završeno absolventským představením, ve kterém všichni hrají. To bývá odehráno na Popelce. Poté jsou frekventanti KOPRu slavnostně vyřazeni.

A letos na Popelce?

Letos se na Popelce budou hrát ve zkrácené KOPRácké verzi Naši furianti.

Letos končí pátý kurz praktické režie. Bude i šestý KOPR?

To nevím. Nejsem kompetentní na to odpovédět.

Tak jinak. Když dostaneš nabídku, abys vedl KOPR č. 6, přijmeš ji?

Když dostanu nabídku, ještě jednou do toho půjdu. Už jsem o tom uvažoval. Ale skutečně už naposledy. Myslím si, že by se mohl objevit někdo mladší, kdo by mě nahradil.

Honza Švácha

MÁM MALÝ STAN...

Letošní novinkou JH je zřízení stanového městečka. Odhadem se v něm od začátku festivalu postavilo už 26 stanů, v každém spali v průměru dva lidé.

Možnost stanovat v centru dění se setkala s poměrně kladným ohlasem (soudě podle toho, co se dostalo k uchu redakce). Tady je konkrétní zkušenost jednoho z nocležníků.

red

Tam za vodou v rákosí, tam se ticho nenosí

Tam za vodou v rákosí u vlakové dráhy. Letos bydlím ve stanovém městečku. Paráda, paráda. Prošel jsem parkem a překonal řeku. U vchodu dva securitáci, všechno v pohodě, pohodě. Milí chlapi. Vybrat si správně místo pro stan je ta nejdůležitější věc v životě stanáře. Hledám rovný plac bez kamínků a větviček, s hustým zeleným trávíčkem. Dostatečně daleko od oplocení, ale ne příliš uprostřed, kvůli opilcům z jedné i druhé strany. Plac ve stínu stromu, ale ne pod suchou větví. Ani blízko, ani daleko k záchodům. Vchod

orientuji k těžišti stanového městečka, pozor, nesmí čelit vchodům jiných stanů. Konečné místo definuje negativní průsečík světelných kuželů lamp. Mám své místo! Stavím stan. Zvládám to v rekordním čase 50 minut... V ten moment kolem projíždí vlak.

Oceňuji letošní zavedení stanového městečka, člověku, který se neúčastní semináře a ani na Hronově nevystupuje, tato novinka dost zjednodušuje život. Přežiju i cenu 80Kč/os/noc (příčemž na zimáku se bydlí za stovku). Ale stanovat v ochranné zóně železnice bych opravdu nemusel. Obzvláště jsem si zamiloval zvuk nákladních vlaků a cinkání přejezdu. Nefňukám, bydlel jsem i uprostřed kruhového objezdu. Vážím si letošních progresivních vývojových změn a věřím, že se zde příští rok bude dát platit i Bitcoinem, ale u dráhy bych bydlet nemusel.

Martin Kuncil

Viktor Vender z Valtic sice bydlí v Hronově ve stanu, nikoliv však ve stanovém městečku. Proč?

„Je to vlastně už tradice. Nespím zde ve stanu první rok. Spím tu už po třetí a je to dobré. Před třemi lety tady ještě stanové městečko nefungovalo, a když nebylo, tak jsem jej ani letos nevyhledával a zařídil jsem se po svém. To, že vzniklo, je bezesporu dobrá věc, ale nevím, zda jej příště využiju, protože na náš tajný flek jsme zvyklí a je lepší. Každá koruna dobrá. Pochopitelně chápu, že zázemí a ochrana stanového městečka něco stojí, myslím však, že sponzoři by to zvládli.

saj

PROGRAM PC

Taky dnes a zítra se bude v malém sále Jiráskova divadla scházet Problémový club. Tady jsou jeho témata:

Pátek 11. 8.: Revizor, Děti lví srdce, Olga (Horror z Hrádečku), Andrew Coffey

Sobota 12. 8.: Vono to pude, Commedia ala carte, Maryša, Šlěpjej

red

BUDIŽ STÍN!

Národní přehlídka divadla stínového, zejména meotarového se uskuteční v sobotu 7. a v neděli 8. října 2017 v Poniklé (západní Krkonoše). Zahrát si můžete i vy.

Vážení přátelé loutkového divadla, Bažantova loutkářská družina z Poniklé si Vás dovoluje pozvat na samozvanou národní přehlídku stínového divadla „Budiž stín!“, jejíž první ročník se zaměří především na divadlo meotarové. Kdož máte co ukázat, hlase se chutě Tomáši Hájkovi (Hajecek@seznam.cz; 603 569 389). Vše bude tak trochu na koleně, tak trochu improvizovaně, ale snad i mile sousedsky. Součástí přehlídky bude též seminář o hře s meotarem, společné diskuse, vyhlášení meotarové inscenace roku, etc.

Přihlásit se můžete jako hrající soubor (do konce srpna) i jako divák – seminarista (alespoň den předem).

Ubytování a stravování bude zajištěno přímo v objektu kulturního domu v Poniklé.

Podrobnosti včas přinese: <https://www.facebook.com/...ska.druzina/>

Přijďte, bude legrace!

Tomáš Hájek

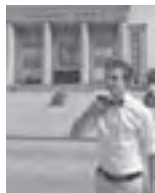
KOMIKS ALEŠE HEJRALA

PĚNA DNÍ – SPECIÁL

Pod slovem „speciál“ se skrývá mnoho. Rozhodl jsem se nasadit své veškeré someliérské síly a během jednoho dne rozhodnout piva z každého stánku na náměstí. Prosírávě jsem si k tomu vyhlédl nejdusnější den. Ale co bych nečinil pro pivní osvětu a pro vás, čtenáře. Jdu na to!

1. pivo

Opat 11
Stánek s prasetem
Světlý ležák českého typu
25Kč

Způsob čepování:
Stánkový, nadvakrát.
Jsem spokojen.
Barva: Okrově zlatá,
pivo čiré.

Pěna: Krémová, hustá.

Vůně: Silně chmelová s trochou sladů.

Chuť a říz: Chuť začíná příjemně sladově a slad provází doušek až do konce zajímavě a barvitě, aby byl vystřídnán jemnou chmelovou tečkou. Tělo je plné. Říz střední. Lehká, jemná jedenáctka, která nenudí.

Další komentář: Konečně jedenáctka s plným tělem, která je barvitá a zábavná. Snad jen konec püllitru je až příliš chmelový a ozve se i trocha pachuti, která celkově zážitek ale nemůže pokazit.

7 maloťásků z deseti

2. pivo

Bakalář 11
Stánek pivovaru Bakalář
Světlý ležák českého typu
30Kč

Způsob čepování:
Slušně načepované.
Pěkná čepička.
Barva: Tmavě zlatá.
Pěna: Hustá, krémová.

Vůně: Sladová.

Chuť a říz: Začíná sladem, ale přestupuje rychle v chmelovou hořkost, která více ulpívá na jazyku. Hořkost nastupuje postupem času mnohem více. Řekl bych dokonce, že je přehnaná. Říz střední a nižší. Pitelnost slušná. Nejde o nejhorší kousek, ale nic převratného to také není. Tam, kde chmelová hořkost sluší dvanáctce, je u jedenáctky spíše na škodu. Celkově jinak slušný kousek. Na Bakaláře za studena chmelového, ale nemá. (Slečna výčepní byla velice sympatická a popřála, ať mi chutná).

6 maloťásků z deseti

3. pivo

Primátor Weizenbier
Stánek pivovaru Primátor
Svrchně kvašené
pšeničné pivo
Cenu nějak nevím.

Způsob čepování: Hrozný. Chlapík to tam šoupl pěkně z vejšky a ještě měl mobil u ucha. Se na to

můžu vykašlat.

Barva: Oranžová, pivo zakalený.

Pěna: Roztrhaná čepováním, jinak krémová, dobrá.

Vůně: Citrusové plody, banán, trocha hřebíčku a kvasnic.

Chuť a říz: Nebýt čepování, tak těžko co vytknout. Primátor ukázal, že je odborníkem na speciály. Nástup chuti je příjemný, ovocný. Ozve se slad a ten zvolna přechází do hřebíčku, který zůstává a chutná. Jo, to jo, to chutná. K čemu tohle je? Čte to vůbec někdo? Ale pivo dobrý, jako před rokama. Starý časy...

8 maloťásků z deseti

4. pivo

Kozel
Stánek se stanem.
Čepování: Dobrý, koho to zajímá!

Barva: Žlutá. Pěna tam je. Voní to jak pivo! Co víc chceš?

Chuť je pivo, hlavní je, že máš kolem sebe kámoše, ne? Tak proč si hrát na vodborníka, co?

5. pivo

Bakalář 10
Zase u bakalářů.

Pivo to je nástroj moci! Vole s pivem dokážeš všechno. Svět leží u nohou. Nejlepší, co kdy kdo viděl. Ale když to pak na přeskáčku, tak už to nejde, když uděláš skok. Jak říkal

Sártr: všichni sme jenom herci. Ale ty seš dobrej. Co dobrej, nejlepší!

6. pivo

Proč to mam vůbec psát? Co je komu do mejch recenzí. Nikoho to nezajímá, nikdo mě nemá rád. Voe, tak ty se snažíš, víšco. De ti vo ňáskou osvětu, pivo jako modla, vždyť chápeš ne? Co sem komu udělal? Akorát se na mě dívaj

vošklivě. Alespoň jedno pohlazení, jedno jediný v životě mým utrápený. A dvakrát na mě křičeli. Proč...

7. pivo

Mám dost. To nemá cenu. Chutná to jak pivo, tak co jako co.

8. pivo

Pivo

PROGRAM

Sobota 12. 8. 2017

SJČ, 10:00

Prezentace seminářů

Sokolovna, 10.30–11.35
Slovanský tyátr, Slovanské gymnázium Olomouc / režie: Zdeněk Vévoda
Alois a Vilém Mrštíkovi, Zdeněk Vévoda:

Maryša

Park, 14:00–16:00

Jiráskův Hronov dětem

Myšárna,
14.00–14.35, 15.30–16.05, 17.45–18.20
Mikrle Jaroměř / režie: Jarka Holasová, Matěj Kubina
K. Čapek, J. Holasová, M. Kubina: **Šlěpěj**

Sokolovna, 14.30–15.05, 18.20–18.55
GT Hlinsko / režie: Tomáš Pšom, Lada Leszkowová
Václav Havel: **Havlovy kraťasy: Vernisáž**

Jiráskovo divadlo, 16.00–17.20, 19.20–20.40

1. neratovická divadelní společnost /
režie: Miroslav Král

Charles Perrault:

Oslí kůže aneb Nebojíš se, princezničko?

Sál Josefa Čapka, 16.30–17.50, 19.20–20.40
Kočovné divadlo Ad Hoc /
režie: Kočovné divadlo Ad Hoc
Jan Duchek: **Nové TV**

Park, 16:30–17:30

koncert pro děti **Chytej ušima**

Park, 18:00–19:00

Stavostrojka, Nové Město nad Metují

Park, 19:15–19:45

Začít spolu, Broumov – taneční soubor

Náměstí, 21.30

Slavnostní zakončení JH s ohňostrojem

SVĚTELNÁ SHOW NA NÁMĚSTÍ

Nestihli jste show Marca Migliavacci v parku a všichni vám říkají, jak byla skvělá? Neroňte slzy, máte ještě jednu přídavnou šanci. Marcovi se v Hronově líbí natočilo, že se rozhodl předvést světelnou show na náměstí.

Kdy? V pátek v 21:15

red

Wikov MGI, a. s. – generální partner

PROGRAM

Pátek 11. 8. 2017

Sokolovna, 10.30–10.55
Divadlo Vydýcháno, ZUŠ Liberec /
režie: Lukáš Horáček, Tomáš Holý a soubor
Joseph Jacobs, Lukáš Horáček:
Andrew Coffey – vyprávěj příběh

Sál Josefa Čapka, 14.15–15.45, 21.30–23.00
Divadelní klub Jirásek Česká Lípa /
režie: Václav Klapka
Václav Klapka: **Commedia ála carte**

Šapitó, 15.00–16.00
Divadlo 100 opic /
režie: Jakub Vašíček a soubor
Jakub Vašíček a soubor: **Pes a drak**

Jiráskovo divadlo, 16.30–17.50, 19.45–21.05
DS Symposion Třebechovice pod Orebem /
režie: Petr Hofman
Alfred Jarry: **Vono to pude aneb Král Ubu**

Myšárna,
16.30–17.05, 18.15–18.50, 21.40–22.15
Mikrle Jaroměř /
režie: Jarka Holasová, Matěj Kubina
K. Čapek, J. Holasová, M. Kubina: **Šlépěj**

Sokolovna, 17.30–18.35, 20.00–21.05
Slovanský tyátr, Slovanské gymnázium
Olomouc / režie: Zdeněk Vévoda
Alois a Vilém Mrštíkovi, Zdeněk Vévoda:
Maryša

Náměstí, 19.00–19.25
Divadlo A+O Praha / režie: Divadlo A+O Praha
Divadlo A+O Praha na motivy italské pohádky:
O třech hrbáčích

Náměstí, 21:15
Světelná show Marca Migliavacci

Malý sál Jiráskova divadla, 22.00–23.20
Divadlo Navenek Kadaň /
režie: Tereza Gvozdíaková
Ira Levin: **Veroničín pokoj**

Rock Fest 2017 v parku A. Jiráska
17:00–18:00 Tvuj dědek, Záryby
18:30–19:30 Warování, Velké Poříčí
20:00–21:00 X-Core, Znojmo
21:30–22:30 Kohout plaší smrt, Liberec
23:00–24:00 Vivian, Broumov

Zpravodaj 87. Jiráskova Hronova 2017
Vydává organizační štáb.

Redakce:

Jana Soprová (jas), Jan Švácha (saj),
Vít Malota (vím), Jan Mrázek (jam),
Ivo Mičkal (foto), Michal Drtina (zlom),
Zuzana Vojtíšková – šéfredaktorka (zuv)
Stránky festivalu: <http://www.jiraskuvhronov.eu>
E-mail redakce: jhzpravodaj@gmail.com
Tisk: KIS Hronov Cena: 10,- Kč
Neprošlo jazykovou úpravou!

ZASLECHNUTO

Slabší kusy odpadaj. Tejden nevydržej.

**Nový návrh organizátorům:
Chcete vyjít z divadla ven? Musíte za-
platit.**

Na Revizorovi seděla parta středoškola-
ků, tak mi to bylo divné a zeptal jsem se:
„Co tu děláte?“ A oni: „No, to je Revizor,
to je dobrý k maturitě.“ Já říkám: „A víte,
že to hraji v ruštině?“ A nastalo hluboké
ticho.

JH GEO CACHING

*Poslední možnost pro ty, které baví
hledat kešky. V pátek večer je se-
bereme. Díky všem, kteří hráli. Nezapome-
ňte si přijít pro ceny.*

Stačí grafikovi Zpravodaje zavolat nebo
poslat smskou (606 644 294) heslo z dru-
hé strany obálky logbooku.

K hledání jednotlivých kešek vede indicie:

PÁTEČNÍ KEŠKA

Múdalkop k ytsec oben uníts ohéne-
cartz, urad ohéksjanad, ukorkop, chin
v atehg, ytces lépod eczets, mírevd mý-
neřvaz itorpan.

ČTVRTEČNÍ KEŠKA

Padesát metrů za
PAČBICODEEFCDFGPHÍCH

STŘEDEČNÍ KEŠKA

AABDCDLEFAGHBCHIAJKRLM

ÚTERNÍ KEŠKY

4) Na kraji modré lásky.

3) Lavice mistra.

PONDĚLNÍ KEŠKA

2) Třetí stupeň letu sokola

NEDĚLNÍ KEŠKA

1) Pod patami Svatého Václava
u všech svatých.

TELEVIZE BARRANDOV VÁS POTŘEBUJE

Televize Barrandov potřebuje zkušené
amatérské herce pro tvorbu svých pořá-
dů. Nejedná se o stafáže, ale o role. Smysl
pro improvizaci je vřele vítán. Potřebuje-
me všechny věkové kategorie.

Pokud máte zájem, kontaktujte naši
castingovku, bude vám zaslán dotazník
a budete zařazeni do databáze, z které si
vás mohou vybrat scenáristé.

Jedná se vždy o jeden natáčecí den
(cca 3 hodiny).

Kontakt: llan@medea.cz

Petr Haken

PŘEDVÁDĚČKY SEMINÁŘŮ

Na závěr hronovského divadelního
a vzdělávacího maratonu se už tradičně
konají předváděčky některých seminářů.
Nepřijdete o ně ani letos, pokud v pátek
zůstanete vzhůru do půlnoci a v sobotu
vstanete na desátou. Řiďte se podle ná-
sledujícího harmonogramu:

Páteční půlnoc – Hotelová škola – Trans-
disciplinární divadelní tvorba

Sobota 10:00 – Sál Josefa Čapka

Dětský seminář Bambini

Jevišttní řeč aneb hudba jako impulz pro
práci s hlasem a textem

Žonglování a klaunerie

Pantomima

Hudební seminář aneb dýchat, zpívat, žít

Herec, tělo, prostor

One-man-puppetshow aneb sólo-lout-
kové představení do každé rodiny

red

POSLEDNÍ VEČÍREK NEBUDE PRO KAŽDÉHO!

Chcete být tím vyvoleným? Přijďte v noci z pátku na sobotu mezi 23:59 a 00:33 před
hlavní vchod do Hotelové školy (stejný vchod jako do jídelny). Buďte naší poslední na-
dějí!

Štěpán